

SPREMEMBA STOPNJE DDV ZA SLADKE PIJAČE 01.01.2025

Z dnem **01.01.2025** prične za sladke pijače preneha veljati zmanjšana davčna stopnja **9,5%** in se začne uporabljati osnovna stopnja **22,0%**.

POSTOPEK ZAMENJAVE

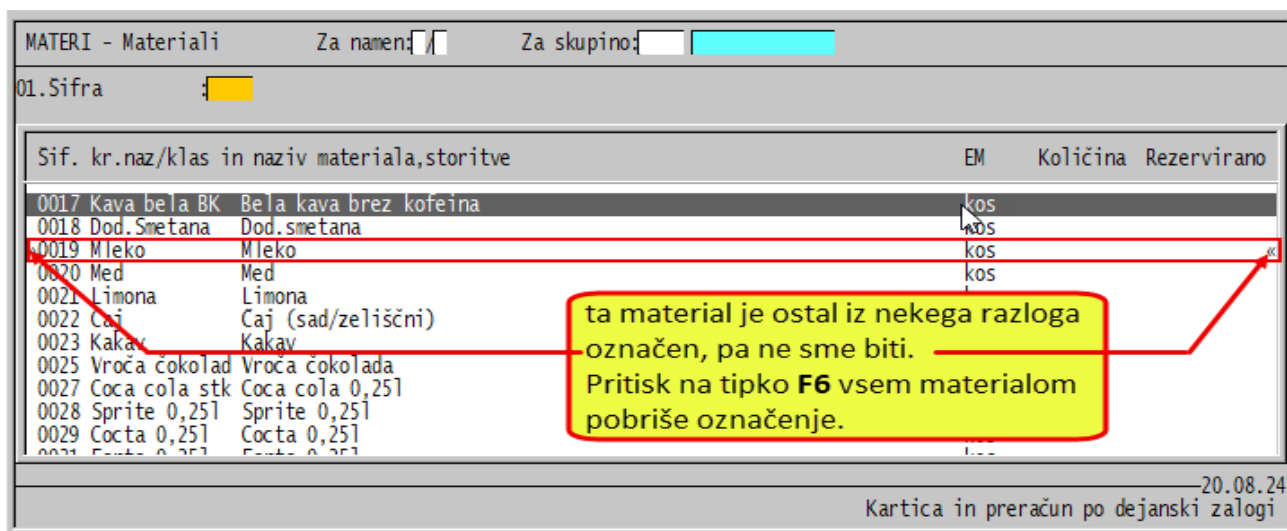
Če v vašem poslovanju ni materialov, katerim se stopnja DDV spremeni, ni potrebno narediti nič. Nadaljevanja teh navodil vam ni potrebno prebirati!

1. Priprava za spremembo stopnje DDV

Spremembe naredite v segmentu **'Materiali'**:

Za uspešno pretvorbo obdavčenja materialov, ki pomenijo sladke pijače iz zmanjšane na osnovno davčno stopnjo morate poskrbeti, da so vsi taki in samo taki materiali označeni. Postopek je naslednji:

- Na zaslon s pritiskom na tipko **F3** v rubriki za vnos šifre materiala na zaslon prikličete seznam vseh materialov in pritisnete tipko **F6**, s katero 'razoznačite' vse materiale, ki so morebiti iz nekega razloga ostali označeni. Ko je to narejeno, seznam s pritiskom na tipko **Esc** zapustite in se vrnete v rubriko za vnos šifre.

Slika 1

- Pritisnete kombinacijo tipk **Alt/F6** in v zgornjem delu zaslona se za vnos aktivira rubrika **'Za skupino:'**. Vanjo vnesete oznako, ki velja za zmanjšano davčno stopnjo, načeloma **'9982'**. To povzroči, da se bodo v vseh nadaljnjih seznamih (tudi pri iskanju po nazivu) prikazali samo materiali, ki imajo vneseno tako oznako pripadajočega DDV.

Slika 2

Zakaj je potrebno sezname omejiti tako, da se prikažejo samo materiali z vneseno zmanjšano davčno stopnjo? Tako se izognete morebitnim napakam. V trgovini se sladka pijača prodaja obdavčena z enako stopnjo, kot se nabavlja. Če pa imate lokal, kjer nudite pijačo, že sedaj sladke pijače prodajate z obdavčitvijo po osnovni stopnji DDV **22,0%**, samo nabavljate jih po zmanjšani stopnji **9,5%**. Zato imate tak material vnesen dvakrat, enkrat za prodajo, kot material, ki je obdavčen z osnovno stopnjo (kot, da bi to bil neke vrste izdelek) in drugič za nabavo, kot material, ki je obdavčen z zmanjšano stopnjo (kot, da bi to bila neke vrste surovina), med sabo pa ju povezuje sestavnica. Tiste materiale 'sladka pijača', ki so namenjeni prodaji in so že obdavčeni z osnovno stopnjo, ni potrebno spreminjati, spremeni se samo tiste, ki so namenjeni nabavi in so obdavčeni z zmanjšano stopnjo. Vnesena omejitev na skupino **'9982'** prepreči dostop do označevanja materialov, ki že imajo vneseno oznako DDV **'9981'**.

- Če je materialov, ki so obdavčeni z zmanjšano stopnjo DDV, malo, jih brez težav označite kar tako, da ponovno s tipko **F3** v rubriki za vnos šifre aktivirate seznam in v njem označite sladke pijače, podobno, kot je prikazano na spodnji sliki.

MATERI - Materiali Za namen: [] Za skupino: 9982 Dav 2 DDV

01. Sifra []

Sif. kr.naz/klas in naziv materiala, storitve

Sif.	kr.naz/klas	in naziv materiala, storitve	EM	Količina	Rezervirano
0019	Mleko	Mleko			
1202	N-schw.bitt.1	N-Schweppes Bitter Lemon 0,25l	kos		
1203	N-Schw.Tanger	N-Schweppes Tangerine 0,25l	kos	4,00	
1204	N-Schw.Tonic	N-Schweppes Tonic Water 0,25l	kos	1,00	
5001	N-Kava	N-Kava	g	1.265,00	
5027	N-Coca cola	N-Coca cola 0,25l	kos	51,00	
5029	N-Cocta 0,25l	N-Cocta 0,25l	kos	3,00	
5042	N-Voda z okus	N-Voda z okusom	kos	2,00	
5156	N-brezkof.kav	N-brezkofeinska kava	kos	69,00	
5164	N-juice	N-juice	l		
5189	N-raden-0.25	Radenska 0.25l	kos		
5190	N-radens.0.5l	Radenska 0.5l	kos		
9017	N-NAPITEK	N-NAPITEK RIZ.KOK.BIO.ZONE 1L	kos		
9018	N-NAPITEK	N-NAPITEK SOJ.BIO.ZONE 1L	kos		
9019	N-COCKTA	N-COCKTA GAZ. 0,275L	kos		
9020	N-SIRUP	N-SIRUP MONIN BEZEG 0.7 L	kos	1,00	

20.08.24
Kartica in preračun po dejanski zalogi

Slika 3

- Če je materialov, ki so obdavčeni z zmanjšano stopnjo DDV veliko, pa si pomagajte drugače. Namesto seznama, ki ga dobite s pritiskom na tipko **F3**, si pomagajte z delnim iskanjem po nazivu.

Kako? V rubriki za vnos šifre materiala pritisnete na tipko **Enter**. Na zaslon dobite seznam vseh materialov, ki imajo oznako DDV **'9982'**, to pot so razvrščeni po nazivu.

- Vnesete dve zvezdici (znaka '**') in nato črke **'COC'**. Izbor na zaslonu se zmanjša, prikazani so samo materiali, ki imajo nekeje v nazivu take črke. Dobite seznam kot ga kaže naslednja slika.

MATERI - Materiali Za namen: [] Za skupino: 9982 Dav 2 DDV

01. Sifra []

[**COC]

Sif. kr.naz/klas in naziv materiala, storitve

Sif.	kr.naz/klas	in naziv materiala, storitve	EM	Količina	Rezervirano
5027	N-Coca cola	N-Coca cola 0,25l	kos	51,00	
9019	N-COCKTA	N-COCKTA GAZ. 0,275L	kos		
5029	N-Cocta 0,25l	N-Cocta 0,25l	kos	3,00	

N-Coca cola 0,25l

20.08.24
Kartica in preračun po dejanski zalogi

Slika 4

Označite materiale, ki pomenijo sladke pijače.

- Pobrīšete vnesene črke 'COC' in vnesete npr. črke 'COLA'. Na zaslonu dobite vse materiale, ki imajo kjerkoli v nazivu take črke, praktično vse kole. Tiste, ki so sladke pijače, označite.
- Pobrīšete vnesene črke 'COLA' in vnesete npr. črke 'SOK'. Na zaslonu dobite vse materiale, ki imajo kjerkoli v nazivu take črke, praktično vse sokove. Tiste, ki so sladke pijače, označite.

Zdaj imate označene materiale, ki imajo v nazivu črke 'SOK' (Cockta, Cocta, Coca Cola, Riki Cola, Jagodov sok, Breskov sok, itd.)

Na tak način, z delnim iskanjem po nazivu praktično postopno poiščete in označite vse sladke pijače.

- Še na en način si lahko pomagate, posebej, če pijačo ne nabavljate vsevprek, temveč pri manjšem številu dobaviteljev. Zapustite segment '**Materiali**'. Aktivirate segment '**Poslovni partnerji**' in v njem najprej razoznačite vse poslovne partnerje in nato označite samo vaše dobavitelje pijače. Nato zapustite segment '**Poslovni partnerji**' in aktivirate segment '**Nabava, stroški**'. V njem s pritiskom na tipko **F3** v rubriki za vnos šifre na zaslon prikličete seznam, nato s tipko **F4** aktivirate izpise in izberete izpis '**Nabava TS**'. (naslednja slika):

STROSK - Nabava, Stroški

01.Stevilka : / / Po nabavn

Stev.	VD	Naziv dobavitelja	Dokument	Dat.vns.	Dat.plač	Nosilec	Str
1/24	NB	MERCATOR D.D., LJUBLJANA,	04006-95-2405522	03.07.24	11.07.24		
2/24	NB	COLNAR D.O.O., OTOCEC, LES	01-01-50	16.07.24	16.07.24		
3/24	NB	HAUSBRANDT CAFFE D.O.O., D	10-10-817	01.07.24	25.07.24		
4/24	NB	MERCATOR D.D., LJUBLJANA,	d-04006-86-2405672	08.07.24	11.07.24		
5/24	NB	MERCATOR D.D., LJUBLJANA,	04006-1-2405959	17.07.24	29.07.24		
6/24		MERKUR D.O.O., NAKLO	220-1-4912	01.07.24			
7/24		MERKUR D.O.O., NAKLO	220-1-4917	01.07.24			
8/24		ALPEKS D.O.O., CELJE	2-391-9905	01.07.24	16.07.24		
9/24		ALPEKS D.O.O., CELJE	2-391-9904	01.07.24	16.07.24		
10/24		MERKUR D.O.O., NAKLO	220-1-5068	01.07.24			
11/24		TISK SEPIC D.O.O., NOVO ME	2400				
12/24		EURONOVA D.O.O., LJUBLJANA	2-22				
13/24		MIMOVRSSTE D.O.O., LJUBLJAN	9-69				
14/24		MIMOVRSSTE D.O.O., LJUBLJAN	DOB.9				
Izbor materialov glede na označenost.							
			06-84-2405883	15.07.24	29.07.24		86,82 0
			2-2405965	17.07.24	29.07.24		148,68*0
			8	03.07.24			129,75 0
				16.07.24	16.07.24		192,89 0
				02.07.24			-9,76 0
							146,95*0
							81,20 0
							300,18 0
							44,12 0
24/24		ELES D.O.O., LJUBLJANA, DU	57489				

1.Osnovni izpisi
2.Dodatni izpisi I. netrgovska dejavnost
3.Dodatni izpisi II. netrgovska dejavnost
4.Izpisi podatkov o nabavi
5.Izpisi podatkov o pobotih
6.Podatki za knjiženje
7.Podatki v EXCEL

V - upoštevajo se VSI materiali,
D - da, upoštevajo se samo označeni materiali,
N - ne, upoštevajo se samo neoznačeni materiali.

1. Dokumenti
2. Nabava mater
3. Nemater. str.
4. Neplačano
5. PlačanoDtStr
6. PlačanoDtPla
7. Po stroških
8. Nabava-TS
9. Nabava-TP

Nab,Korp,Spr,Inv:N
Za enoto mere:
Od datuma: 01.01.24
Do datuma: 26.12.24
Označeni (V,D,N): V
Ozn.Dobav(V,D,N): D
Ozn.Mater(V,D,N): N

Ce želiš sumiranje, pritisni F2! Iskanje (Alt/A)

Sumarni pregled v obdobju po tar.skup. (Nabava,Kons.prev.,Spr.cene,Inven)

Slika 5

Izpis, ki je narejen s postopkom, kot ga kaže zgornja slika, bo za vsakega od označenih dobaviteljev pripravil seznam nabavljenih materialov, ločeno po tarifnih številkah oziroma oznakah DDV, s tem, da bodo prikazani samo tisti, ki jih s predhodnimi postopki niste označili. Zato jih za zmanjšano stopnjo DDV ne bo prav veliko.

Če je eden od vaših dobaviteljev Mercator in ste ga v poslovnih partnerjih označili, bodo v narejenem izpisu prikazani pri njem nabavljeni materiali, posebej za osnovno in posebej za zmanjšano stopnjo DDV. V delu, ki prikazuje nabavo po zmanjšani stopnji, so prikazani samo tisti, ki v materialih še niso označeni,

L-STROSK-8						
P R E G L E D N A B A V E I N V R A Č I L V O B D O B J U						
od 01.01.2024 do 27.12.2024						
Dobavitelj: MERCATOR D.D.						
Šifr	Naziv blaga-materiala	EM	Količina	Nabavna vrednost	Odvisni stroški	Marža
TARIFNA ŠTEVILKA 1						
1198	N-juice	1	24,00	33,90		-33,90
1207	N-cabernet sauvignon	1	6,00	17,58		-17,58
1208	N-Janževец	1				-19,70
1210	N-Tequila	1				-18,82
1212	N-Aperol	1				-14,12
1214	N-Kahlua	1				-13,49
1215	N-Bailey	1	1,00	19,27		-19,27
1217	N-penina	1	2,25	16,66		-16,66
Skupaj: 1			42,25	153,54		-153,54
TARIFNA ŠTEVILKA 2						
1199	N-Sok steklenička	kos	60,00			2
1202	N-Schweppes Bitter Lemo	kos	48,00			6
1203	N-Schweppes Tangerine 0	kos	24,00			8
1204	N-Schweppes Tonic Water	kos	24,00			18
5042	N-Voda z okusom	kos	1			8
Skupaj:						22
SKUPAJ: kos			210,25	269,66		-269,66

Slika 6

Materiale iz izpisa, ki so sladke pijače, označite ročno. To naredite tako, da vsak material pokličete na zaslon in ga nato s tipko za presledek označite (kar povzroči, da se poleg šifre materiala prikaže opomba 'Označen').

Na opisane načine se potrebni materiali najhitreje označijo. Sami najboljše poznate materiale s katerimi poslujete, zato se boste že znašli.

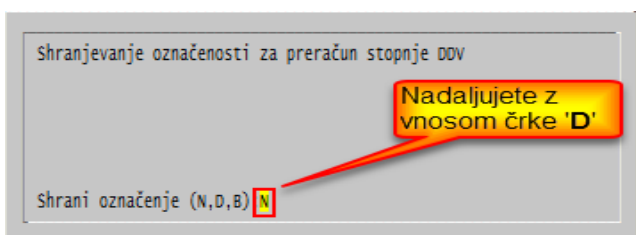
Pazite! Če neke vmes med celotnim postopkom označevanja pritisnete tipko **F6** ali **F7**, boste označeno delno ali v celoti podrli in celoten postopek boste morali ponoviti od začetka, zato pazljivo! Ko to delate, naj ostali pustijo program pri miru, ker je velika možnost, da vaše že narejene oznake povozijo!

2. Dejanska sprememba stopnje DDV za sladke pijače.

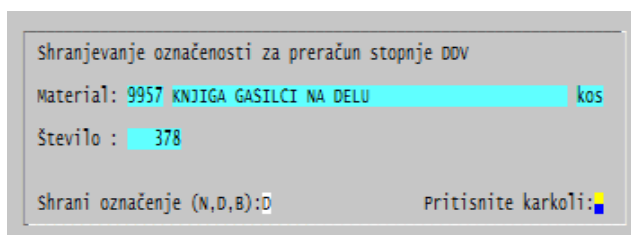
Spremembe naredite v segmentu **'Materiali'**:

Ko imate vse potrebne materiale označene, nadaljujete tako:

- S pritiskom na tipko **Esc** zapustite seznam; ponovno se aktivira rubrika **'01.Šifra:'**;
- 5-krat zaporedoma pritisnete kombinacijo **Alt/F1** (ob pritisnjeni tipki **Alt** petkrat pritisnete tipko **F1**); ni se mi zmešalo, na nek način je bilo potrebno zagotoviti, da se postopki c), d), e) in f) ne sprožijo pomotoma. Po tej akciji se v zaslonskem oknu desno izpiše **'Adm'**.
- pritisnete tipko **F8**,
- v meniju, ki se pojavi, izberete **'SladkePijače,1.korak'** (taka možnost se ne pojavi, če poprej ni bilo petkrat **Alt/F1**). Računalnik ta izbor onemogoči tudi, če ugotovi, da podatki v letu 2025 niso veljavni; v takem primeru v segmentu **'Personalni podatki'**, za šifro **'9999'** v rubriko **'05.Leto:'** vnesite letnico, ki je večja od **'2023'**.
- Na zaslonu se pojavi okence, kot ga kaže slika 7. Od vas zahteva odgovor o shranjevanju označenja; za potrditev vnesete **'D'**.
- po potrditvi odgovora **'D'** računalnik shrani vsa označenja za uporabo v nadaljevanju postopka. To vam omogoči, da postopek prekinete in nadaljujete kasneje. Trenutno označenje z znakoma » in « se lahko brez škode podre.

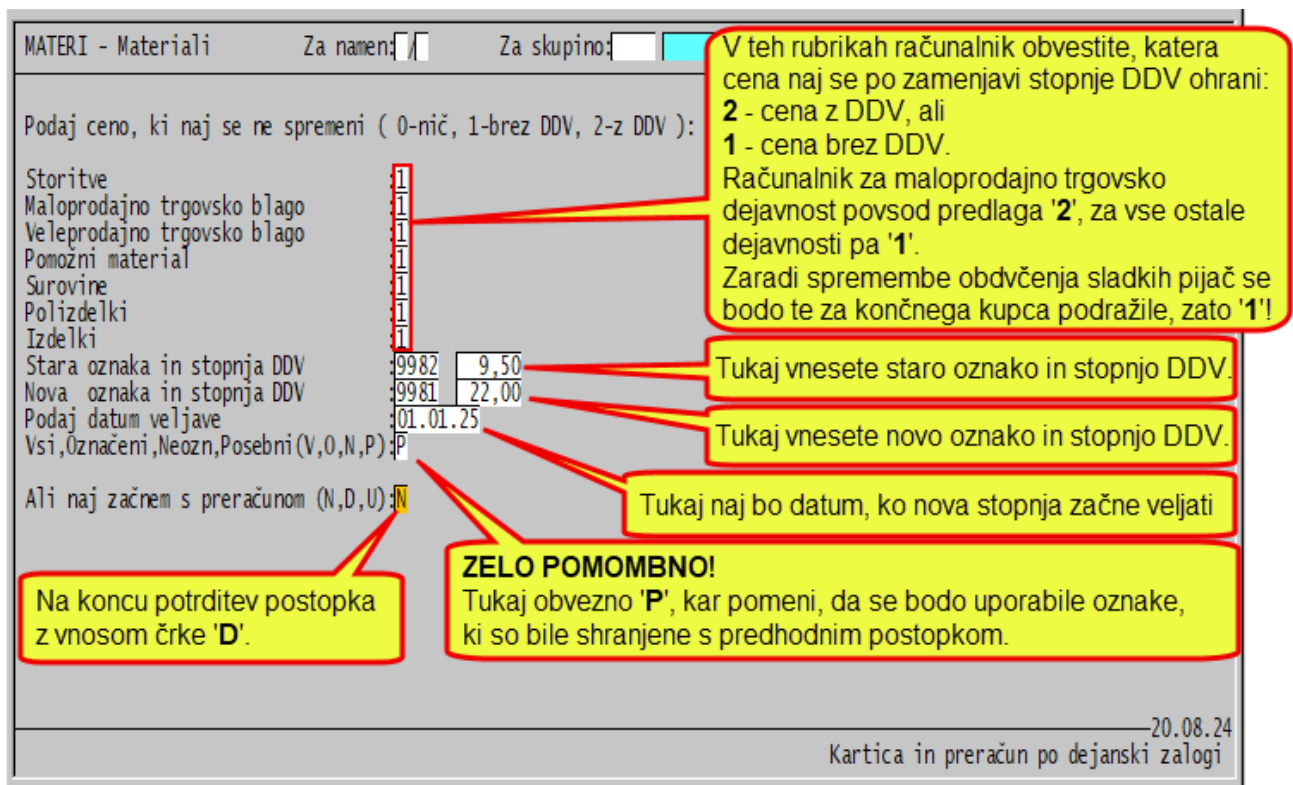
slika 7 - začetek postopka

slika 8 - konec postopka

- Kar je opisano v nadaljevanju, naredite šele od 01.01.2025 naprej, vendar pred začetkom poslovanja v letu 2025. Če to naredite prej, materialov, ki se jim spremeni davčna stopnja iz zmanjšane na osnovno, v programu BLAGAJNA pred 01.01.2025 ne boste mogli prodajati!**

Še vedno (ali ponovno) v segmentu **'Materiali'** v rubriki **'01.Šifra:'** s pritiskom na kombinacijo tipk **Ctrl / F5** naredite preračun prodajnih cen. Dobite zaslonsko okno kot ga kaže slika 9.

Slika 9

Računalnik ponudi vnosne rubrike za vsako od naslednjih skupin materialov glede na njihovo oznako v rubriki **'06.Namen:'**

- **'Storitve'** (oznaka 0),
- **'Maloprodajno trgovsko blago'** (oznaka 1),
- **'Veleprodajno trgovsko blago'** (oznaki 2 in 7),
- **'Pomožni material'** (oznaka 3),
- **'Surovine'** (oznaka 4),
- **'Polizdelki'** (oznaka 5),
- **'Izdelki'** (oznaka 6).

V vsako od teh rubrik lahko vnesete:

- 0** - za skupino ni preračuna prodajne cene,
- 1** - ohrani se cena brez DDV, cena z DDV pa se spremeni (sprememba stopnje DDV za sladke pijače bo le-te za končnega kupca podražila, zato predlagamo uporabo te oznake tudi pri maloprodajni dejavnosti),
- 2** - ohrani se cena z DDV, cena brez DDV pa se spremeni.

Za maloprodajno trgovsko dejavnost se za vse skupine predlaga **2**, za vse ostale dejavnosti pa **1**.

Posebnost je, če se uporabljajo kalkulacije prodajne cene, kar pa pri vas najbrž ne obstaja. Te so uporabne pri prodajah velikim kupcem, ki na nek način diktirajo vaše nabavne in preko njih vaše prodajne cene. Pomagajo pri pogajanjih o prodajnih pogojih, pri izdelavi cenikov, itd. Pri tem je vselej merodajna cena brez DDV, zato je v takem primeru uporaba opcije **2**, ko se ohrani cena z DDV in spremeni cena brez DDV prepovedana.

Na zaslonu so še rubrike:

- 'Stara oznaka in stopnja DDV:'** tukaj vnesete staro oznako tarife in stopnjo, npr. 9982 in 9,50,
- 'Nova oznaka in stopnja DDV:'** tukaj vnesete novo oznako tarife in stopnjo, npr. 9981 in 22,00
- 'Podaj datum veljave:'** računalnik predlaga 01.01.2025. Pomemben je zato, da si računalnik zaradi morebitnih ponovnih sprememb stopenj DDV zapomni, kdaj je bila sprememba narejena, na sam preračun cen pa nima vpliva,
- 'Vsi,Označeni Neozn,Posebni (V,O,N,P):'** **V** - upoštevajo se vsi materiali,
O - upoštevajo se samo označeni materiali,
N - upoštevajo se samo neoznačeni materiali,
P - upoštevajo se materiali iz posebnega postopka.
- 'Ali naj začnem s preračunom (N,D,U):'** **N** - ne,
D - da,
U - undo, restavrira staro stanje.

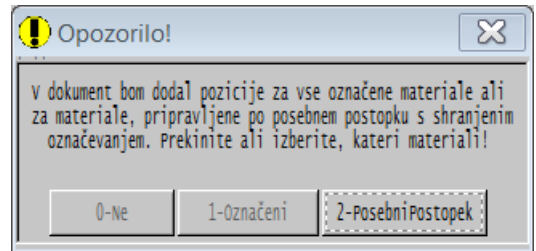
Razlika med trgovsko dejavnostjo in prodajo pijač v lokalih:

- V trgovinah sprememba obdavčenja sladkih pijač iz zmanjšane na osnovno stopnjo ne poveča nabavne cene brez DDV, se pa poveča ta cena z DDV, zato je logično, da se poveča tudi vaša prodajna cena. Zato predlagamo, da se ob zamenjavi stopnje DDV za sladke pijače uporabi oznaka **'1'**, kar ohrani prodajno ceno brez DDV in poveča ceno z DDV.
- V gostinskih lokalih pijačo že sedaj prodajate obdavčeno z osnovno stopnjo DDV, torej imate že sedaj temu prirejeno prodajno ceno, ki ste jo tudi sami določili in je zanesljivo višja od obdavčene nabavne. **Vaša odločitev je, ali jo boste s tukaj opisanim postopkom spremenili ali ne.**
Če se odločite, da vam jo postopek spremeni, bo sprememba sorazmerna spremembi stopnje DDV in nikakor drugače. Primer: če je bila vaša prodajna cena z DDV pred spremembo 2,50€, je bila cena brez DDV 2,28€, Nova z DDV postane po spremembi $2,28 \times 1,220 = 2,78€$ in ni lepo zaokrožena.

V teh navodilih opisan postopek mora zagotoviti, da je kasneje možno ugotoviti, koliko se je ob spremembi stopnje DDV spremenila vrednost DDV, ki se nahaja v obstoječi zalogi.

3. Izdelava dokumenta o prevrednotenju zaloge

- Na dan 31.12.2024 zvečer po potrebi naredite inventuro.
- Naredite preračun zalog na dan 31.12.2024.
- V segmentu **'Nabava, stroški'** vnesete prehodni dokument 'XM', 'XN' ali 'XV' glede na dejavnost firme (računalnik dovoli enega od njih). Ker bo to prvi dokument v letu 2025, naj dobi številko **1/25**. Ni nujno, je pa lepo, če je tako! Kar nekako čutim, da bo priletelo vprašanje 'kako pa to naredim?' Namesto, da v rubriki **'01.Številka:'** pritisnete tipko **F2** ali **F8** (kar vam dodeli naslednjo prosto številko), ročno vpišete **1/25**, potem pa v naslednji rubriki **'02.Šifra stranke:'** pritisnete tipko **F8** in izberete ustrezen dokument (zelo verjetno bo zadnji v seznamu). Tak dokument lahko kar pripravite in ga pustite praznega, če postopka ne boste naredili prvi delovni dan v novem letu, ker inventura še ni bila vnesena, prodajati pa je potrebno takoj.
 - za datum dokumenta vnesete **01.01.25**,
 - v rdeče osvetljeni rubriki **'Pozicija:'** pritisnete tipko **F2** in računalnik vas bo v okencu, ki ga kaže slika desno, vprašal, kako naj nadaljuje. Izberete lahko, da se postopek ne nadaljuje, če se pa nadaljuje, pa, za katere materiale naj se dokument izdela:
 - za običajno označene, ali
 - za tiste, katerih 'označenost' je bila shranjena po posebnem predhodnem postopku, kot je to opisano poleg slik 7 in 8.

Slika 10

Po izbiri nadaljevanja bo računalnik sam v dokument dodal ustrezne postavke, po dve za vsak material. Storitve se v tak dokument nikoli ne prenesejo. Postopek lahko kar malo traja. Da računalnik dela, vam kaže vrteči se 'mlinček' v desnem zgornjem kotu (na črti pod oznako dokumenta).

Sif.	Naziv trg.blaga	E.M	Količina	Cena	Znesek	Ta stolpec se
Ddv. Tš/sk	Štop.		Dej/Knj/Raz	nab/brez/dav	nab/brez/dav	ne uporablja
01.Stevilka: 1/25	Sifra stranke: 9999		Material 5025 N_Cocca 0,25L			
Naziv,Nasl: BRCINA d.o.o						
05.Dat.dok/OT: 01.01.25						
06.Nabav.cena: P						
07.Nosilec/SM: [] []						
* (ali izjemoma 'D', oglejte si poglavje 4)						
5027	N-Coca cola 0,25l	kos		0,646	-32,9	
9982 2	9,50	Ddv:DoI			-51,26	
5027	N-Coca cola 0,25l	kos			-51,10	
9981 1	22,00	Ddv:Gor			32,95	
			51,00	1,226	51,26	
					62,53	
5029	N-Cocca 0,25l	kos		0,636	-1,91	
9982 2	9,50	Ddv:DoI	3,00	1,096	-3,29	
			-3,00	1,200	-3,60	
5029	N-Cocca 0,25l	kos	3,00	0,636	1,91	
9981 1	22,00	Ddv:Gor		1,096	3,29	
			3,00	1,337	4,01	
5042	N-Voda z okusom	kos		0,498	-1,00	
9982 2	9,50	Ddv:DoI	2,00	0,913	-1,83	
					-2,00	
5042	N-Voda z okusom	kos			1,00	
9981 1	22,00	Ddv:Gor			1,83	
					2,23	
Pozicija: []						
						St: 0 Kn: *Ni*

slika 11

Ko je dokument izdelan, je to uradni zapisnik o spremembah.

V vseh nadaljnjih postopkih (preračun zaloge, materialna kartica, itd.) se tako narejen dokument vedno šteje kot prvi dokument v dnevju!

IZVEDBA MALO BOLJ KOMPLICIRANEGA PRERAČUNA:

Nekaterim materialom želite ohraniti nespremenjeno prodajno ceno z DDV, drugim materialom pa prodajno ceno brez DDV, s tem, da ločevanje po prej opisanih vnaprej določenih skupinah ni mogoče. Ne boste mogli uporabiti postopka s shranjevanjem označevanja, ki ga kažejo slike 7 in 8. Ni sicer prepovedano, vendar časovno najbrž ne boste veliko prihranili.

Preračun delate v dveh korakih:

- na vseh materialih pobrišete označitve (v rubriki '**01.Šifra:**' najprej **F3**, da dobite seznam, nato **F6** za brisanje vseh označitev),
- označite materiale, katerim naj se ne spremeni prodajna cena z vračunanim DDV (maloprodajna cena).
- v rubriki '**01.Šifra:**' pritisnete kombinacijo tipk **Ctrl / F5**; dobite zaslon, kjer določite, kako naj se dela preračun cen:
- vsem skupinam vnesete oznako **2**, kar pomeni, da bo prodajna cena z vračunanim DDV ostala nespremenjena, prodajna cena brez DDV pa se bo zmanjšala,
- vnesete datum **01.01.25**,
- vnesete črko **O**, ki povzroči, da se preračunajo SAMO OZNAČENI materiali,
- vnesete črko **D**, ki dejansko zažene preračun; ta dela, dela... Ko konča, so materiali, katerim se ne spremeni cena z DDV, urejeni. Zopet se pojavi zaslon, kjer določite način preračuna,

Drugi korak:

- na vseh materialih ponovno pobrišete označitve (v rubriki '**01.Šifra:**' najprej **F3**, da dobite seznam, nato **F6** za brisanje vseh označitev),
- označite materiale, katerim naj se ne spremeni prodajna cena brez vračunanega DDV (veleprodajna cena).
- v rubriki '**01.Šifra:**' pritisnete kombinacijo tipk **Ctrl / F5**; dobite zaslon, kjer določite, kako naj se dela preračun cen:
- vsem skupinam vnesete oznako **1**, kar pomeni, da se prodajna cena brez DDV ne spremeni, prodajna cena z vračunanim DDV pa poveča,
- vnesete datum **01.01.25**,
- vnesete črko **O**, ki povzroči, da se preračunajo SAMO OZNAČENI materiali,
- vnesete črko **D**, ki dejansko zažene preračun; ta dela, dela...
- ko program ponovno zahteva vnos indikacij za skupine storitev, je preračun končan, pritisnete tipko **Esc** in ponovno ste na rubriki za vnos šifre materiala '**01.Šifra:**'

Ustrezen prehodni '**XM**', '**XN**' ali '**XV**' dokument izdelate šele potem, ko sta oba opisana koraka končana!

Zaradi vprašanj, ki so se pojavila, češ, da preračun zalog, potem ko je narejen prehodni dokument, naredi nekaj narobe, si oglejte opis vloge prehodnega dokumenta v povezavi s preračunom zalog na koncu teh navodil.

PONOVLJIVOST:

Če ste ugotovili, da je karkoli šlo narobe, najprej pobrišite 'XM', 'XN' ali 'XV' dokument, nato pa na materialih ponovite postopek, kot da bi želeli popravljati prodajne cene, torej segment **'Materiali'** in kombinacija tipk **Ctrl / F5** v rubriki **'01.Šifra:'**. Nato vnesete vse enako kot, da bi spreminjali cene (to morate storiti, ker vas sicer računalnik ne pusti naprej), je pa vsebina nepomembna: Na koncu v rubriko **'Ali naj začnem s preračunom (N,D,U):'** vnesete črko **'U'**, kar vse spremembe prodajnih cen vrne v prvotno stanje, ne glede na to, ali ste jih spreminjali v enem ali v več korakih.

Postopek kaže naslednja slika.

MATERI - Materiali Za namen: [] Za skupino: []

Podaj ceno, ki naj se ne spremeni (0-nič, 1-brez DDV, 2-z DDV):

Storitve		
Maloprodajno trgovsko blago		
Veleprodajno trgovsko blago		
Pomožni material		
Surovine		
Polizdelki		
Izdelki		
Stara oznaka in stopnja DDV	9982	9,50
Nova oznaka in stopnja DDV	9981	22,00
Podaj datum veljave	01.01.25	
Vsi,Označeni,Neozn,Posebni(V,0,N,P)	V	
Ali naj začnem s preračunom (N,D,U)	U	

Vse to naj bo enako kot pri postavljanju novih cen.
Za razveljavitev je vsebina nepomembna, vendar morajo biti te rubrike zaradi formalnosti izpolnjene, sicer vas računalnik ne spusti naprej

Tukaj obvezno črka 'V' (vsi)

Tukaj obvezno črka 'U' (razveljavi, undo)

20.08.24
Kartica in preračun po dejanski zalogi

slika 12

TEKOČE DELO:

Program POSLI je prirejen tako, da zna sam predlagati pravilno šifro DDV in prepove uporabo napačne šifre glede na datum:

računi: datum za obračun DDV; če je starejši od 01.01.2025, se sladke pijače obdavčijo z zmanjšano stopnjo 9,5%, sicer 22,0%. Podobno velja za dobavnice in predračune, s tem, da je tam merodajen datum dokumenta oziroma datum izdobeave.

stroški: datum dobaviteljevega dokumenta oziroma datum knjiženja, starejši izmed teh dveh; če je starejši od 01.01.2025, se za sladke pijače uporabi obdavčenje po zmanjšani stopnji 9,5%, sicer 22,0%

Datuma za DDV na računu ni možno prestavljati preko 01.01.2025, če vsebuje postavke z DDV.

Ne glede na opisano, staro davčno stopnjo 9,5% lahko uporabite tudi v obdobju, ko velja nova 22,0%. Morate pa se zavedati, da je to smiselno samo za:

- fakturiranje dobav, ki so bile izvršene pred 01.01.2025 ali
- fakturiranje dobav, ki so bile sicer izvršene po 01.01.2020, vendar je bil zanje pred 01.01.2025 izvršeno predplačilo (avans) po starih stopnjah DDV ali
- spremljavo stroškov, ko je bil prevzem blaga v obdobju veljave stare stopnje in je tudi dobaviteljev račun opremljen s staro stopnjo DDV.

AVANSI:

Če je avansni dokument narejen pravilno (je čisto finančni in ne vsebuje materialov) se poračun avansa iz obdobja pred 01.01.2025 v računu, narejenem po 01.01.2025 preprosto poračuna s stopnjo DDV, kot je veljala za avans.

4. Vpliv prehodnega 'XM', 'XN' ali 'XV' dokumenta na postavitev prodajnih cen po preračunu zalog

Za razumevanje tega si je potrebno najprej ogledati, kako se lahko spreminjajo prodajne cene. Obstajajo 4 načini:

- 1) Z vnosom v podatke o materialu, v rubriki **'07.Cena z davkom:'** in **'08.Cena brez dav:'**, kjer se po vnosu ene od rubrik avtomatsko popravi tudi druga. Pri tem se upošteva trenutno veljavna davčna stopnja.

Storitve: to je edini možni način postavljanja prodajne cene.

Trgovsko blago: tak način je sicer tehnično možen, vendar je zaradi zakonskih zahtev prepovedan in izdelava dokumentov vneseno spremembo prekrije.

Netrgovski material: to je dovoljen način, vendar samo do takrat, ko za nek tak material prvič izdelate zapisnik o spremembi prodajne cene (nivelacijo),

- 2) Z izdelavo zapisnika o spremembi prodajne cene (oznake **'MC'**, **'NC'** ali **'VC'**), ki ga izdelate v segmentu **'Nabava, stroški'**.

Storitve: V takem zapisniku jih ne morete obravnavati.

Trgovsko blago: Za spremembo prodajne cene je obvezna uporaba takega dokumenta.

Netrgovski material: S takim zapisnikom mu lahko spremenite ceno, vendar morate potem za ta material naprej to vedno početi z zapisnikom.

- 3) Z izdelavo prevzemnega dokumenta (nabavne kalkulacije, npr. oznaki **'MP'** ali **'VP'**), ki se uporablja za evidentiranje prevzema blaga v malo in veleprodaji. Eden od elementov tega dokumenta je tudi postavitev prodajne cene.

Storitve: V takem dokumentu jih ne morete obravnavati.

Trgovsko blago: Za prevzem je obvezna uporaba takega prevzemnega dokumenta.

Netrgovski material: Tak dokument ni namenjen zanje. Vnos netrgovskega materiala vanj je po posebni potrditvi sicer dovoljen, odprta je tudi rubrika za vnos prodajne cene, vendar se ne upošteva.

- 4) Z izdelavo PREHODNEGA dokumenta **'XM'**, **'XN'** ali **'XV'** (**zapisnik ob spremembi DDV**).

Tak dokument ročno samo pripravite (vnesete zaglavje), ročni vnos postavk vanj pa ni dovoljen. Postavke se pripravijo s postopkom, ki ga ravnokar pregledujete v teh navodilih:

Storitve: V takem dokumentu se ne generirajo.

Trgovsko blago: Prehodni dokument za tako blago deluje kot zapisnik o spremembi prodajne cene z in brez DDV. Ob svojem nastanku samo zabeleži spremembo, ki je v trenutku izdelave zapisnika o spremembi DDV v materialu že narejena. Se pa vedno upošteva pri preračunu zaloge, tako, da takrat ponovno postavi prodajni ceni, kot sta bili narejeni na datum izdelave zapisnika. Zapisniki o spremembi prodajne cene (dokumenti **'MC'**, **'NC'** ali **'VC'** v segmentu **'Nabava, stroški'**), ki so datumsko mlajši od zapisnika ob spremembi DDV, seveda zopet naredijo ustrezne spremembe, tako, da preračun ne povozi prodajnih cen, če so bile postavljene na pravičen način s pravnimi dokumenti.

Netrgovski material: Postavke se generirajo avtomatsko, vendar so samo informativnega značaja in v zapisnik zabeležijo spremembo prodajne cene z in brez DDV, ki je trenutku izdelave zapisnika o spremembi DDV v materialu že narejena. Pri preračunu zaloge za tak material prehodni dokument prodajne cene pusti pri miru. Izjema je, če ima prehodni dokument v drugem delu rubrike **'05.Dat.dok/OT:'** oznako **'D'**. Takrat se prehodni dokument upošteva enako kot zapisnik o spremembi prodajne cene, z vsemi posledicami, zato previdno z uporabo te oznake!

Naloga 'XM', 'XN' in 'XV' dokumenta, ki se uporabi ob spremembi stopenj DDV je, da pri preračunu zalog vsakemu materialu najprej postavi zalogo na nič in jo razbremeni po stari ceni (nabavni in prodajni), nato pa jo zopet postavi nazaj, vendar ovrednoteno po novih cenah. Zato ima za vsak material po dve postavki (vrstici). S prvo material razknjiži, z drugo pa ga naknjiži nazaj.

Cene v prvi od dveh vrstic so posledica predhodnih vknjižb.

Nabavna cena v drugi vrstici se kopira iz prve vrstice, prodajni ceni pa izhajata iz cen, ki ste jih postavili v koraku g) v poglavju 2 (slika 9) postopka zamenjave.

Ker je nabavna cena v obeh vrsticah enaka, dokument glede nabave ne povzroči nobene spremembe. Zato prehodni dokument deluje podobno kot zapisnik o spremembi prodajne cene, s tem, da nove cene ne vnašate, ker jih, kot je že zgoraj omenjeno, postavi računalnik (korak g) v poglavju 2) v postopku zamenjave.

Ponovno nekaj o preračunu zaloge.

Ko zaženete preračun zalog, računalnik vse vnesene dokumente kronološko zloži in jih zaporedoma obdela. Zato se na koncu preračuna v obe prodajni ceni materiala preneseta tisti dve iz zadnjega obdelanega dokumenta, ki spreminja prodajne cene, in sicer:

Storitve: V prehodnem 'XM', 'XN' ali 'XV' dokumentu se ne pojavijo. Preračuna se samo število opravljenih (ur, ...), ovrednotijo se po ceni, ki je zapisana v materialu.

Netrgovski material: V podatke o prodajni ceni (z in brez DDV) se preneseta ceni iz datumsko zadnjega obravnavanega zapisnika o spremembi cene (nivelacija). Če ni nobenega (običajno je tako, ker se za netrgovski material ne izdelujejo zapisniki o spremembi prodajne cene) , se prodajni ceni ne spremenita. Na spremembo prodajne cene vedno vpliva samo morebitni zapisnik o spremembi cene, **prehodni dokument pa samo, če ima v drugem delu rubrike '05.Dat.dok/OT:' oznako 'D'.**(previdno s to oznako).

Trgovsko blago: V podatke o prodajni ceni se preneseta prodajni ceni iz datumsko zadnjega prevzema, datumsko zadnjega zapisnika o spremembi prodajne cene ali datumsko zadnjega prehodnega ('XM', 'XN', 'XV') dokumenta.

Ponovno opozorilo! Pazite, če imate v prehodnem ('XM', 'XN', 'XV') dokumentu netrgovske materiale! Če je v prehodnem dokumentu v 2.delu rubrike '05.Dat.dok/OT:' oznaka 'D', to pomeni, da naj se dokument do netrgovskega materiala obnaša kot zapisnik o spremembi cene. Če takim materialom prodajne cene sicer ne spreminjate z zapisnikom o spremembi prodajne cene, bo prehodni dokument deloval kot edini zapisnik o spremembi prodajne cene. Vsakič, ko boste pognali preračun, se bodo prodajne cene postavile na vrednost, ki je zabeležena v takem prehodnem dokumentu (iz koraka c) v poglavju 3, slika 11), četudi ste jih po tem ročno popravili. Zato, če ne popravljate prodajnih netrgovskega cen z zapisnikom o spremembi prodajne cene, prehodnemu dokumentu ne postavljajte oznake, da naj se za netrgovsko blago obnaša kot zapisnik o spremembi prodajne cene.

Sif.	Naziv trg.blaga	Ddv.	Ts/sk	Stop.					
5027	N-Coca cola	0,25l							
9982	2	9,50			Ddv:DoI				
5027	N-Coca cola	0,25l							
9981	1	22,00			Ddv:Gor				
5029	N-Cocta	0,25l							
9982	2	9,50			Ddv:DoI				
5029	N-Cocta	0,25l							
9981	1	22,00			Ddv:Gor				
5042	N-Voda z okusom								
9982	2	9,50			Ddv:DoI				
5042	N-Voda z okusom								
9981	1	22,00			Ddv:Gor				

Ce tukaj vnesete črko 'D', se bo prehodni dokument (zapisnik o spremembi DDV) za netrgovske materiale obnašal kot zapisnik o spremembi prodajne cene.

Uporaba 'D' je kočljiva. Uporabite jo samo, če tudi netrgovskim materialom spreminjate prodajno ceno z dokumentom za spremembo cene. Če jim ceno spreminjate ročno, torej direktno v podatkih o materialu, **NIKAR!**

slika 13